

Brekebeen

Naar de roman *Het boek van Bod Pa* van Anton Quintana

Tekst: Simon De Vos en Fikry El Azzouzi

Sermoen-Laika

Première: 13 oktober 2016 – De Studio Antwerpen

Vanaf 14 jaar

Brekebeen is opgevat als monoloog. De personages Bod Pa en Brekebeen worden dus gespeeld door een en dezelfde acteur, die transformeert van Bod Pa naar Brekebeen en omgekeerd. Het decor bestaat uit een hoop dekens die over mekaar liggen.

1. gras

Perregrin

Vier jaar geleden brak mijn been voor 't eerst. 't Was amper genezen of 'knap', 't brak opnieuw. En sindsdien is het blijven knappen. Andere jongens kunnen ribben breken, sleutelbenen, zelfs enkels en voor ge 't weet rennen ze door het kamp alsof er niets aan de hand is. Dat ze allemaal de pest krijgen, met hun geheelde botten erbij.

Weet ge wat het betekent om een brekebeen te zijn bij een volk dat elke dag van 's morgens tot 's avonds op de been moet blijven? Wij zijn steppebewoners, herders, we zwerven van plek naar plek, want de grond levert alleen maar droogte op. Dus om de zoveel tijd breken we ons kamp op en volgen we waar de schapen, de paarden en de yaks gaan tot ze graasland vinden. Probeer maar eens zo'n beest te vangen en te temmen met een been dat om de vijf botten breekt. En voortdurend liggen er stormen op de loer. Een onweersbui kan een hele kudde op hol jagen.

Dieren breken hun poten of verdrinken in de rivier. Probeer dan maar eens twee vechtende kamelen uit elkaar te halen of leeuwen op afstand te houden. Probeer

maar eens met een gebroken poot veedieven te verjagen. Tot alles moet een man in de velden in staat zijn en een brekebeen kan alleen maar in de weg lopen.

En op rustdagen, wanneer iedereen het werken een beetje vergeet, zijn er dansfeesten. Wat denkt ge? Ik ben een grandioze toeschouwer.

Wat verwacht mijn pa dan? Dat ik hoopvol wacht op de zoveelste charlatan...

Hoe lang wacht ik al, eindeloze dagen... starend naar dezelfde heuvel tot in het oneindige en allemaal bedekt met gras. Wel duizend verschillende soorten volgens mijn pa: bosgras, blauwgras, zwaardgras, kaarskruid, hennepnetel, wilde bonte en valse salie. Ge zoudt er grasblind van worden, het ziet er allemaal uit als gras.

Gewoon gras. Gras.

2. Een krijger

Perregrin

Met de wind in de rug rijdt de ruiter de velden binnen. Stijf in het zadel. Zijn adem slaat wit neer op de kraag van zijn jas. Over de grond ijlt een hond de heuvels in, hij ziet het niet. Een raaf krast boven zijn hoofd, hij hoort het niet. Hij is maar half zo groot als een gewone man, ongeveer de lengte van een zwaard. Een vierkante dwerg; zijn gespierd lijf is bruin en bonkig. De eerste zonnestralen overrompelen de velden. Het schijnsel geeft zijn gezicht een gouden glans.

‘Hond’, roept de ruiter, ‘ge zijt gezien. Houd u maar niet zo stil hond, ik zie u niet, maar ik weet waar ge zijt, links van me’.

De hond doet eerst alsof het roepen hem niet aangaat, maar na een tijdje begint hij te grommen, vervaarlijk te grommen. Zijn reusachtige hoektanden schitteren in de ochtendzon.

Maar dat is geen hond, dat is een wolf, wie reist er nu met een wolf??

Kraakkraakkraak kronkkronkkronk, de raaf cirkelt voor de zon langs. Dan vouwt hij zich op tot een bal, suist omlaag en op het laatste moment breekt hij zijn val door zijn vleugels te spreiden en belandt op de schouder van de ruiter.

Raaf op mijn schouder

En wolf aan mijn knie, laat me weten

Wat ik zie

Vliegt de raaf hoog

En draaft de wolf laag, loop ik niet

In een hinderlaag.

Is dit hem? Na een half jaar!?

Mijn pa heeft hem speciaal laten komen: een blinde sjamaan uit het noorden van wie geen mens ooit heeft gehoord.

Wat kan die man dan dat de anderen niet kunnen?

‘Dat moeten we afwachten’, zegt mijn pa.’ ‘T Is geen fakir, geen regenmaker, geen wonderdokter, hij raakt niet om de haverklap in trance, maar hij is een sjamaan.’

Hoeveel zijn er al niet naar hier gekomen, van over de grasvlaktes en de eindeloze heuvels? Dit is de negende sinds mijn been de laatste keer brak en er was er niet één bij die iets voor mij kon doen, niet één. Dan stonden ze hier, voorovergebogen mijn been te betasten met hun dorre handen en prevelende lippen. Hun ogen glazig en leeg. Wat zien die goeroe’s? Wat weten ze? En mijn vader maar betalen voor die charlatans en mijn moeder maar koken. Wat al die wijze kereltjes naar binnen kunnen steken! Ze strelen een paar keer mijn been, ‘t lijkt genezen, maar ze zijn nog niet vertrokken of knap. En ik zeg gewoon: ‘aha!’. ‘Hoezo aha’, zegt mijn pa. ‘Geloof je er niet meer in? Het zal wel een keer lukken, toch? Er is niets mis met uw been.

Ge hebt geen botziekte of zo.' 'Waarom zou ik er deze keer in geloven? Waarom zou ik die sjamaan van u vertrouwen?' 'In de eerste plaats is het niet mijn sjamaan, en in de tweede plaats zal hij uw vertrouwen niet nodig hebben. Als hij u wilt helpen, dan hélp't hij u, of ge hem nu vertrouwt of niet.'

Wat een rotstreek, wat een smerige rotstreek. Moet dit... mijn been herstellen? Zijn gezicht vol littekens, een veel te breed voorhoofd, een massief voorhoofd dat als een luifel zijn gezicht overschaduw't. Zijn ogen, stekeblind. Het ene loenst naar rechts, het andere gluurt geniepig naar links. Zijn haar staat als twee horens aan weerskanten van zijn hoofd omhoog. Hij loopt zo krom dat zijn bovenlijf evenwijdig met de horizon valt. Bod Pa. Waarom heeft mijn pa de meest potsierlijke en lelijkste sjamaan op mij afgestuurd?

En hoe kan een blinde alleen door de velden reizen én nog bij zijn doel aankomen ook?

3. goeroe

Perregrin: hoe moet ik u noemen, goeroe?

Bod Pa: goeroe, wilt ge dat nooit meer zeggen! Of staat er één achter mij?

Perregrin: wat moet ik dan zeggen?

Bod Pa: noem mij maar brekebeen

Perregrin: wat?

Bod Pa: verstaat ge me niet. Noem me dan maar stotteraar

Perregrin: u stottert toch niet

Bod Pa: breekt mijn been dan?

Perregrin: is dat nu een manier van praten?

U wilt zeker eerst wat rusten?

Bod Pa: Gij zijt toch de zoon van die paardenmepper?

Perregrin: Paardenmepper?

Bod Pa: Ja, ge heet... laat me even denken

Perregrin: Perregrin

Bod Pa: Ja. Pelgrim

Perregrin: Niet pelgrim. Perregrin

Bod Pa: Zeg ik toch Pelgrim.

Perregrin: Perregrin!

Bod Pa: Perregrin of Pelgrim, dat zijn allebei dwalers in een vreemd land. Zoudt ge voor mijn koepaardje willen zorgen, pelgrim?

Maar pas op, mijn beestje is een beetje vals.

En trouwens, mijn naam is Bod Pa. Bod pa! Onthoud het goed, Pelgrim.

....

Bod Pa: Brekebeen, kom wat dichterbij.

Hier staat hij dan, Bod Pa, de scheefgegroeide dwerg.

Bod Pa: Dichter! Dichter, zeg ik u.

Perregrin: Ik sta pal voor u.

Bod Pa: Dichter!

Perregrin: Nog één stap en ik sta boven op u. Moet ik u als krukje gebruiken?

ZWAK. Bod Pa maait Perregrin neer.

Perregrin: Auw! Waarom doet u dit?

Bod Pa: Ge kunt nog goed bewegen. Waarom hebt ge mij eigenlijk nodig?

Perregrin: Waarom slaat u mij?

Bod Pa: Slaag krijgen van mij is een grote eer. Uw vader heeft toestemming gegeven.

Hij weet dat ge slaag verdient. Waarom liet ge mij komen?

Perregrin: Dat was ik niet. Dat was mijn vader. Hij liet u komen. Auw!

Bod Pa: Waarom liet ge mij komen?

Perregrin: om opnieuw te kunnen lopen. Ik wil kunnen lopen zoals iedereen.

Bod Pa: Dat zou ik ook wel willen. Ik ben een dwerg, maar mijn benen zijn niets te kort. Ze halen de grond.

Perregrin: Dus u kunt mij niet helpen.

Bod Pa: dat weet ik nog niet, Brekebeen, vul eerst mijn fles maar.

Pelgrim, Pelgrim, vul mijn fles! Tijd voor een wandelingetje.

Niet omkijken, niet omkijken, twee brekebenen bij mekaar. Een kreupele schaamt zich des te meer voor zijn gebrek als er nog een kreupele in de buurt is.

Perregrin: Zijn we het kamp al uit? Zijn we bij de rivier?

4. Bij de rivier

Perregrin

Langs de rivier is het sterven groot. Karkassen van ontwortelde bomen zinken langzaam weg in de modder. Eigenlijk is het raar, zelfs griezelig, dat ge van dat langzame sterven niets hoort... geen enkel geluid verraad het stikken van de twijgen, die gisteren nog groen waren. Wanneer het ophoudt met regenen, raken grote plassen van de rivier afgescheiden. Het water wordt troebel en tegen het einde van de zomer drijft er een slijmerig vlies aan de oppervlakte. Dode vissen komen met opgezwollen buik bovendrijven, hun ogen puilen uit hun kassen, alsof ze iets vreselijks hebben gezien.

Bod Pa: Wat ziet ge nu?

Perregrin: Wat ik nu zie? Ik zie bomen. Auw!

Bod Pa: Ge ziet hoge, lichtgroene berken. En aan de takken zitten kleine ronde blaadjes. Die zijn gekarteld, en aan één kant zijn ze zilver en aan de andere kant groen. Sommige takken zijn kaal. Daar zitten van die rare nesten in. Geen vogelnesten: heksennesten.

Perregrin: Jaja. En heksen leggen natuurlijk eieren. Auw!

Bod Pa: Dat doen ze, inderdaad, maar ze slaan ze meteen weer stuk, want heksen houden niet van heksen

Perregrin: Ik snap niet waaro...

Bod Pa: Da's maar goed ook, want er valt niks te snappen.

Vertel eens, zijn er hier ook echte vogelnesten?

Perregrin: Een paar.

Bod Pa: Wat voor vogels?

Perregrin: Weet ik veel.

Perregrin: Auw!

Bod Pa: Wat voor vogels?

Perregrin: Van die zwarte met gele snavels.

Bod Pa: Merels.

Perregrin: Jaja, dat weet ik wel.

Bod Pa: En die merels hebben gezelschap van... ?

Perregrin: Vinken.

Bod Pa: Aan u heb ik ook niks. D'r zit ook een kauw bij.

Perregrin: Wat is een kauw?

Bod Pa: Een kauw is een kraaiachtige. Alleen is hij wat kleiner, maar daardoor sterk,

slim en sexy!

Bod Pa: Ziet ge zijn nest?

Klim omhoog en kijk of er wat in ligt.

Perregrin: Excuseer? Dat is hoog hoor. Dat is een... populier. Een populier is glad, ge hebt geen houvast.

Bod Pa: Jaja, met van die ronde blaadjes, zónder kartels. Ik zou maar geen tijd verliezen als ik u was, mankepoot.

Perregrin: Ik loop niet mank.

Bod Pa: Niet? Wat dan? Hinkt ge?

Perregrin: Ook niet echt.

Bod Pa: Wat is er dan met dat been? Klapt het dubbel.

Perregrin: Ook niet.

Bod Pa: Sleept het?

Perregrin: Nee.

Bod Pa: Wat hebt ge dan?

Perregrin: Het breekt.

Bod Pa: Wat zegt ge? Wanneer?

Perregrin: Weet ik niet. Zo gauw het hersteld is.

Bod Pa: Het is nu toch hersteld.

Perregrin: Ja, maar het kan op elk moment breken.

Bod Pa: Ik zou het graag wel eens willen zien. Hoe dat been van u breekt. Hop, naar boven!

Perregrin: Hoe moet ik zoiets doen? Er zitten helemaal geen takken aan.

Wilt hij nu echt dat ik mijn beide benen breek, de zot!

Bod Pa: Trek uw plan.

Ik kijk naar boven, naar die duizelingwekkende hoogte.

Ik maak de riem los rond mijn middel, leg die in een lus om de stam en om mezelf, ga er schuin inhangen en schuif zo met kleine rukjes omhoog, mijn blik op de top van de populier gericht, wel dertig meter hoog. Ik voel hoe mijn handen klam worden van het zweet. De riem glijdt uit mijn handen. Niet opgeven, nu niet opgeven.

Mijn pa heeft die dwerg speciaal voor mij laten komen, dus ik kan nu niet opgeven.

Met gezeur moet ge niet afkomen bij mijn pa. Als hij vindt dat ge iets goed gedaan hebt, hoort ge niks. Maar o wee als hij denkt dat ge t verkeerd hebt gedaan. Niet opgeven dus. Ook al heb ik een slecht been, ik kan het. Ook al is die bast glad. Ik kan het. Ook al zwaait die stam als een mast in de storm. Komaan Perregrin, gewoon de beweging van de boom volgen. Beneden ligt Bod Pa met zijn gezicht naar de zon idiote liedjes te zingen.

Ondersteboven hang ik aan een tak

En iedereen neem ik op de hak

Kau-kau, kau-kau.

In mijn nest van takken en aarde

Vind je soms wel iets van waarde

Kau-kau, kau-kau

Ouwe man! Als ik val, breek ik mijn goeie been ook nog

Bod Pa: Het leven is niets waard zonder een beetje risico.

Perrigrin: Zijt ge echt niet bang dat ik val?

Bod Pa: Natuurlijk. Want uw moeder kan zalig koken en ze ziet er vreselijk lekker uit.

Weet ge dat ik geile dromen over uw moeder heb?

Perregrin: Mijn moeder? Hoe kunt gij dat nu weten? Ge ziet geen hand voor je ogen!

Ouwe viezerik.

Bod Pa: Ik doe alles op de tast. Kont, borsten...haar lippen heb ik nog niet

aangeraakt, maar aan haar stemgeluid te horen, heeft ze prachtige lippen.

Perregrin: ge liegt, ge zijt veel te klein om aan haar borsten te komen.

Bod Pa: Nu hebt ge mij... Ja, ik ben te klein. Maar als ik nu zeg dat ik een stoel of een

opstapje gebruikte.

Perregrin: En nu ophouden over mijn moeder!

Perregrin: Er ligt een jong in het nest.

Bod Pa: Hoeveel?

Perregrin: Eén!

Bod Pa: Breng het bij me!

Perregrin: Wat? Hoe in godsnaam...? Ik pak het beestje tussen mijn tanden en beetje bij beetje glijd ik naar beneden. Ik leg de bos veren in Bod Pa's enorme handen, ik zie het pompen van het hartje. En Bod Pa spreekt tegen het rode vuur in de hemel:

'Als dit jong een poot breekt, zullen zijn ouders uitvliegen en kruiden verzamelen.

Kruiden waarvan wij het bestaan niet meer kennen, en die zullen ze hun ongelukkige jong voeren. En hun jong zal beter worden. Zo zijn de wetten van de natuur.'

Hij kijkt mij aan met die lege ogen die niets zien, of die alles zien en hij neemt tussen zijn knokige vingers de pootjes van de kauw:

Knap-knap!

Perregrin: Rotzak. Wat doet ge?

'Leer van de vogels, Pelgrim!'

Wat hebt ge gedaan? Wat voor een smerige grap is dit? Dronken gek! Val dood! Stik in uw eigen kots. Mislukte dwerg.

ZWAK – Bod Pa slaat hem

Bod Pa: Ga die stomme vogel terugleggen.

Hebt ge gezien wat die dwerg deed? Hebt ge gezien wat hij met dat vogeltje deed?

Hoe geschift kunt ge zijn? Godverdomme pa! Ge stuurt niet iemand die benen geneest, maar iemand die benen breekt!

Bod Pa: PELGRIM! PELGRIM!

Perregrin: ‘Pelgrim’! Pelgrim noemt hij mij, de sjamaan. Reiziger in een vreemd land.

Ik ben niet op reis en dit is mijn eigen land. Ik hoef niet op reis te gaan om een vreemde te zijn.

‘PELGRIM! – PELGRIM!’

Perregrin, t is Perregrin, verdomme!

Perregrin de grote, de grote Perrigrin, leidt zijn volk door het Land-Van-Gras. Een stoet van zeven, nee zeventien karavanen met zwaarbepakte kamelen trekt een spoor door de brandende woestijn. Op zoek naar wilde buffels, klaar om getemd te worden, om gegeten te worden. Perregrin de grote gaat voorop en leidt zijn pupillen naar de kudde. Hij spant de boog met vaste hand en met ongekende snelheid boort de pijl zich tussen de ogen van de verbaasde buffel. De hoorns hangt hij als trofee aan zijn riem. ‘Breng alles in gereedheid voor het feest!’ In het kamp komt iedereen uit zijn tenten en wordt er een kampvuur aangestoken van wel drie meter hoog, we eten het verse sappige vlees dat nooit opgeraakt, we drinken karaffen wijn en als we genoeg hebben drinken we nog. ‘Pupil, pupil, vul mijn fles’. Ik neem een aanloop en spring over het immense vuur, als een hert. Ik voel de hitte langs mij. Ik dans op de tafels en voel de blikken van blozende meisjes die allen willen dansen met Perregrin de eerste. Ik zie haar staan in het schijnsel van het vuur, het meisje met zwart sluijk

haar, zongebruind, felle blauwe ogen. Ze glimlacht verlegen. Ik ga naar haar toe, ze ruikt naar het vuur, ik neem haar hand en we dansen, we dansen...

5. De Wandelende Heuvels

Perregrin

Zeven dagen al zijn we onderweg,

ver voorbij de rivier

voorbij de wilgenvelden

tot aan de Wandelende Heuvels,

op zoek naar kruiden

geen gras, maar steenslag,

gruis en opgehoopt zand.

“Hier groeit niks! Dat weet toch iedereen!”

‘goed rondkijken, pelgrim’

De kabouter zingt

Tussen vallende sterren door

Spiest de maan haar

Lange bleke arm.

En wijst me aan wat

Wandelt en wat niet wandelt

Op mijn weidegrond.

Is dat een bekend lied Bod Pa?

Kraa-kraa-kraaa

Is dit uw raaf Bod Pa? Hoort die bij u?

Vleeskraai! Lijkenpikker!

Wie een raaf grootbrengt wordt de ogen uitgepikt!

weer zo'n karavaanwijsheid van mijn pa

En die wolf? Reist de wolf ook mee?

Horen ze bij mekaar?

Weet die blinde eigenlijk dat er een wolf meeloopt?

En dat die bijna twee keer zo groot is?

“Bent u niet eenzaam geweest?”

‘een mens houdt zijn stemmingen niet altijd in de hand’.

Ik had beter niets gevraagd. De krab!

Hoe ver nog Bod Pa?

En welke kruiden zoeken we precies?

Ah, toch geen kruiden.

Die hitte miljaar!

En altijd dat zand,

Dat in mijn kleren wringt

En die insecten,

Jeuk, jeuk, jeuk

Rotdwerg!

En als we geen kruiden zoeken,

Wat zoeken we dan precies?

Een hagedis... een soort hagedis?

Ah, een draak!

De niersteen van een draak?

T wordt beter en beter.

Nu zoeken we

De niersteen van een draak

Waar wilt u dan naartoe?

Geen idee?

Geen idee.

Rijden om te rijden.

Jeuk, jeuk. Zandschurft.

Jeuk.

Ik kan het niet meer verdragen. Ik wil hier weg.

Waar vinden we de niersteen van een draak?

Ze verstoppen zich onder de keien?

Wat? In de keien? In de keien, waarom niet.

Ah, ze zijn versteend.

Ok, Bod Pa, hier stop ik. Ik ga niet verder.

Ik stap van mijn paard. Bod Pa wijst met zijn stok naar een steen.

Ik raap hem op, schud en hoor een soort pit. De steen barst open.

In de steen zit een soort fossiel. Een porseleinen beeldje

Het lijkt op een reptiel.

Het is een hagedis.

Hij zucht. Hij leeft.

Hij doet zijn slijmerige oogjes open, kleine diamanten die schitteren in de zon. Uit de neusgaten borrelen luchtbellens. Hij ademt lucht in en het krachteloze reptielenlijfje beweegt schokkerig. Hij blaast de lucht uit en de ademhaling komt op gang als een blaasbalg. De hagedis doet zijn ogen nu wijd open: gifgroen van kleur.

Het opgekrulde lijfje wordt plots twee keer zo groot en onverwachts breekt dat snuitje open en toont hij een krokodillenbek vol naaldscherpe tanden. Het lijfje zwelt en zwelt. Ik duik weg, ik hoor het geluid als van wind door gras, maar hier is geen gras, het is steppebrand. Zijn opgezwollen kop blaast woedend vuur in mijn richting.

Het beest is groter dan een paard; zwavelstank: 'een draak'. 't Is een draak. Ik heb een draak gezien. Ik heb écht een draak gezien. Een draak.

6. een beetje maanziek

Perregrin

We rijden verder door de steppe. Ik wil niet weten waar we naar toe gaan, of dat we nog zullen terugkeren of dat we hier zullen sterven in de woestijn. Ik weet alleen dat ik word geleid door een blinde dwerg. Voor mij rijdt er een blinde dwerg die niet weet waar we naar toe gaan, die geen idee heeft hoeveel wilde, hongerige beesten 's nacht op de loer liggen om hun prooi slapend de keel over te bijten, die niet beseft dat er niemand, maar dan ook niemand een zier geeft om het leven van een kreupele jongen en een blinde kabouter en die op de koop toe al een week zwijgt.

Bod Pa: Ha, de maan ligt op haar rug.

Perregrin: de maan ligt op haar rug? De maan is toch gewoon de maan. De maan heeft geen rug. De maan is een stuk rots dat wat ronddraait.

Bod Pa: Ach Pelgrim, zijt gij ook niet een beetje maanziek?

Perregrin: Maanziek?

Bod Pa: melancholisch. Geestesziek. Als de maan op zijn volst staat, dan slaat uw gemoed om, dan denkt ge dat de maan een lange nek heeft en aan het einde van die nek zit een slangenkop zonder tanden en die zuigt het leven uit u weg. Weet ge wanneer ik het te pakken heb? Als ik denk aan al mijn herinneringen die oplossen in het niets als regendruppels in een rivier.

Ach Pelgrim, de dingen die ik gezien heb met deze blinde ogen...

Ooit heb ik een hele berg zien branden. Een brandende berg die langzaam wegzonk
in een moeras.

Ik zag een zieke pony en ik dacht 'die moet ik kopen'
Maar hij dacht dat ik een slager was en daarom ging hij lopen
Ik heb hem achtervolgd over bergen en in dalen
Maar het is me nooit gelukt die zieke pony in te halen

Ik zat hem achterna door dorre vlaktes en woestijnen
En knarsetandend zag ik hem ook telkens weer verdwijnen
Ik zag hem in het woud, ik zag z'n schim tussen de bomen
Ik zag hem in de spiegel en ik zag hem in m'n dromen

Waarom ik hem wou vangen heb ik nooit precies geweten
Toch heb ik hem altijd fanatisch achterna gezeten
Z'n reutelend gehinnik maakt me dronken van verlangen
Ik wil die zieke pony en ik zal hem morgen vangen

Perregrin: Bod Pa? Bod Pa?

Bod Pa: Ik ga vissen!

Perregrin: Vissen in de woestijn?

En waar zijn de wolf en de raaf? Die zijn normaal toch in de buurt?

Bod Pa komt in een waan terecht

Bod Pa: In mijn nest van takken en aarde vind je soms wel iets van waarde.

Kau-Kau, Kau-Kau.

Een bandiet ben ik en een dief. Maar m'n jongen heb ik lief.

Kau-Kau, Kau-Kau.

Oeroeboeroe, oeroeboeroe, oeroeboeroe, oeroeboeroe.

Maan? Maan! Wat staat ge daar zo arrogant te schijnen. Maan, stop met licht te
seinen. Ge lacht met mij! Maan, daag mij niet uit. Waar is mijn zwaard?

A sword, a sword, my kingdom for a sword!!

In mijn nest van takken en aarde vind je soms wel iets van waarde.

Kau-Kau, Kau-Kau.

Een bandiet ben ik en een dief. Maar m'n jongen heb ik lief.

Kau-Kau, Kau-Kau. Oeroeboeroe, oeroeboeroe, oeroeboeroe, oeroeboeroe.

Maan, denk nog niet dat ge van mij af zijt. Zo arrogant schijnen. Ik zal er voor zorgen

dat ge voorgoed zult verdwijnen. Oeroeboeroe, maan verdwijn. Oeroeboeroe, maan

verdwijn. Oeroeboeroe, maan verdwijn. Maan, ik krijg u niet klein. Maan, ik ben aan

het einde... van... mijn... latijn of refrein.

Kau-Kau, Kau-Kau. Kau-Kau, Kau-Kau...

7. Een droom

Perregrin: Ik heb van u gedroomd. Ge droeg een masker.

Bod Pa: Wat voor masker?

Perregrin: Gewoon uw gezicht.

Bod Pa: Mijn eigen gezicht?

Perregrin: Ja

Bod Pa: Kon ik het dan afzetten?

Perregrin: Dat wou ge niet.

Bod Pa: Dan was het gewoon mijn eigen gezicht.

Perregrin: Nee, het was een masker. Dat zei ge zelf.

Bod Pa: Rare droom.

Perregrin: Ik vond het niet zo raar in mijn droom, ik begreep het wel.

Bod Pa: Wat begreep ge wel?

Perregrin: Dat weet ik niet meer.

Bod Pa: Begreep ge wel waarom ik een masker droeg?

Perregrin: Nee, waarom ge zei dat ge een masker droeg, geloof ik

Bod Pa: Wie neemt nu zijn eigen gezicht als masker

Perregrin: Het is ook maar een droom.

Bod Pa: Kon ik het masker echt niet afzetten?

Perregrin: Ja, maar dat wou ge niet.

Bod Pa: Wou ik dat niet? Vreemd? Dat had ge zeker gedroomd.

8. De Trip

Bod Pa: drinken... drinken, pelgrim

Bind ons vast. Steviger! De geesten kunnen wild tekeer gaan.

Steviger. Ik ben uw moeder niet.

Perregrin: ik weet niet of ik wel in geesten geloof. Mijn hoofd, Bod Pa!. Wat gebeurt er?

Mijn hart, Bod Pa, het brandt! En mijn hoofd...het zit vol lucht, licht als een veertje.

Ik zie... zie... niks

Bod Pa: Hebt ge stront in je ogen?

Perregrin: Wat?

Bod Pa: Hebt ge stront in uw ogen?

Perregrin: Ik zie niets! Ik ben blind!! ge hebt me blind gemaakt. Wat gebeurt er met mij?

Ik zweef, Bod Pa! Ik zweef!

Ik kan de bomen naar mij laten buigen. Kijk hoe ik ze laat buigen. De bomen buigen voor de grote Perregrin. De bomen zwaaien naar mij, ze dansen voor mij. Wat een gevoel voor ritme! Jaja, ze weten wie hun koning is.

Bod Pa: Als de bomen weer omlaag komen, stapt ge in, begrepen?

Grijp u vast

De boom met het nest

Daar moet ge naartoe

Perregrin: Ha Bod Pa, ik ben bij het kauwennest. Hoort ge die vogel? Hoor het geluid, zo mooi. Ik proef, ruik het geluid!

Het vogeltje met de manke poten. Hij ziet er prachtig uit: zo zwart, wel duizend soorten zwart: alsof er olie op gemorst is, een vloeibare vogel. Hij vliegt weg. De vogel glijdt door de lucht. Zijn pootjes zijn genezen!

Bod Pa, als ik dat jong nu opeet, geneest mijn been dan ook?

Bod Pa: wat denkt ge zelf?

Perrigrin: ik weet het niet?

Bod Pa: hebt ge altijd in die remedie geloofd?

Perregrin: nee

Bod Pa: en nu?

Perregrin: ook nog maar half

Bod Pa: voor een halve remedie vreten we dat stomme jong toch niet op

9. een krijger

Perregrin: De wind. Altijd die wind. Hij laat mij niet met rust. Ik krijg er hoofdpijn van, ik heb vreselijke hoofdpijn. En weer die wind. Soms hangt hij aan mij als een stinkende kamelenvacht, soms kruipt hij onder mijn jas en doet mij belachelijk grote passen nemen, dan weer tolt hij als een tornado om mij heen. De wind zit in mijn lijf, snijdt mijn adem af. Ik kan niet meer praten. Ik ben moe. Ik voel het, ik ga dood.

Hoort ge me, Bod Pa, ik ga dood.

Wat zijt ge aan het doen? Mediteren? Helpt dat tegen hoofdpijn? Navelstaren zeker.

Waarom staat die wolf in de verte zo te hijgen? En die kraai stopt ook niet met kraaien. Bod Pa? Is dat een ruiter? Bod Pa!! We zijn gered. Een ruiter!

Bod Pa: Uw kop houden!

Perregrin: Een zware hoefslag nadert en in de verte verschijnt een bronzen ruiter met twee zwaarden. Op zo'n honderd meter blijft hij staan en steekt dreigend één van zijn zwaarden in de lucht en wijst naar mijn sjamaan. De wolf steekt zijn kop in de lucht en begint te huilen. Dan gebeurt het, het wonder waarvan oude mensen in het kamp zo in vervoering geraken. De hemelsluizen breken krakend open, één keer in de vijftig jaar en als bij toverslag kleurt de hele woestijn groen. Water, eindelijk water! En daar staat de kleine kreupele dwerg in de groene gietende regen

tegenover een Perzische reus, zijn helm is gesmeed in de vorm van een gapende

muil:

- u hebt het recht te weten door wie u verslagen gaat worden. Ik ben Bahram.

Plots zie ik hoe de stok van Bod Pa verandert in een zwaard en door de regen kliëft.

Nog geen seconde later: 'plof': het geharnaste hoofd van Bahram valt in de mulle

aarde en dan glijdt zijn zware lijf van zijn paard.

10. existentiële vragen

Perregrin: Wie is die sjamaan? Was dat Bod Pa? Dat is geen sjamaan, dat is een krijger. Een krijger die zonder pardon iemand zijn kop er af slaat!

't ging echt op leven en dood, hé, Bod Pa?

Maar daar kunt ge waarschijnlijk niets over zeggen.

Zal ik het een andere keer vragen?

Ge kunt altijd zeggen: moet ge dat aan een blinde vragen?

Komen ze altijd één voor één?

Ze kunnen ook met drie of vier tegelijk komen, toch?

Doet ge t voor het geld? Staat er een prijs op uw hoofd?

Hoe kan een dwerg, niet groter dan een zwaard een reus van zijn paard slaan? En

wat gebeurde er met zijn stok? Hoe kan een blinde... Bod Pa, zijt gij eigenlijk wel

blind? Kunt ge me zien? Hebt ge mij al de hele tijd kunnen zien?

Hij reist alleen en wie alleen reist in de woestijn tekent zijn eigen doodsvonnis...wie

houdt er de wacht als hij slaapt?... Beschermen de raaf en de wolf u? En als ge geen

kreupele dwerg zijt, maar een krijger... weet mijn pa wel met wie hij mij op pad heeft

gestuurd? Maar ik ZIE toch dat Bod Pa een blinde is van een halve meter. Ik zie het

toch. Maar ik zie ook dat Bahrams hoofd in de grond ligt.

Misschien ben ik wel blind. Misschien heb ik het verkeerd gezien, misschien was er geen krijger? Was er een krijger, Bod Pa? Was er wel een draak? Maar de paarden schrokken, dus er moet iets geweest zijn... of schrokken de paarden omdat ik schrok en was er geen draak?

Pets op zijn arm

ik voel dit toch...ik voel dit toch...ben ik aan het doorslaan? Soms fantaseer ik dat ik iedereen vermoord. Dat kan ik gelukkig niet waarmaken, daar ben ik niet sterk genoeg voor. Maar gij wel, Bod Pa, gij wel... en mijn pa ook. Weet mijn pa wel met wie hij mij op pad heeft gestuurd. Ik dacht dat het de bedoeling was om mijn been te genezen.

Doet ge t voor de eer? Welke eer? Eer voor wie? Een Pers doden in de woestijn? Hier is toch niemand, voor wie doet ge t dan? Waarom doet ge t dan? Omdat het moet, omdat ge doet wat ge moet doen? Omdat ge t wilt, omdat t goed voelt?

Straks word ik ook nog maanziek. Getikt, of aangetikt, aangetikt door de hand van God. Geniaal feitelijk. We bedenken blijkbaar van alles om niet in het wilde weg te moeten leven.

11. De Steenwoestijn

Bod Pa: sta op pelgrim, we vertrekken

Perregrin: waar naartoe?

Bod Pa: de steenwoestijn

Perregrin: de steenwoestijn?

Bod Pa: de steenwoestijn

Perregrin: de...steenwoestijn

Bod Pa: ja, dat heb je goed gehoord, ja, de steenwoestijn.

Perregrin: Bod Pa, waarom wil je zo graag sterven? Als mijn been breekt en het zál breken, dan kunnen we niet verder.

Bod Pa: daar vergist ge u in. Dan kunt GIJ niet verder

Perregrin: waarheen verder? Waarheen verder? Nergens verder!

Bod Pa: gaan om te gaan

Perregrin: maar als het niet gaat, gaat het niet!! Waarom zoudt ge een pad aflopen als ge weet dat het uw dood wordt?

Bod Pa: omdat er geen ander pad is. En terug kunt ge niet. Stoppen wel, maar als ge eenmaal gaat, gaat ge verder. Aan het einde wacht het mes. Alle mensen wacht dat lot. Maar niet gaan, niet verder gaan, daar krijgt ge heimwee van.

De dood is niet iets om bang voor te zijn, maar ook niet iets om naar uit te zien. Ge zult teleurgesteld zijn als 't zover is. De dood is de dood. Die dood stelt veel minder voor dan ge denkt. De dood is een uitgedoofde kaars, meer niet. Het licht is een wonder, maar het uitdoven is dat niet. Voor u is sterven alleen afschrikwekkend omdat ge niet leeft. Als ge opgebruikt sterft, kunt ge er vrede mee hebben, ook al omdat we toch maar aftakelen en seniel worden. Ik vreesde de dood minder dan de ouderdom en kijk eens aan, ik ben toch oud geworden. De zin van het leven is dat ge er zin in hebt.

Uit het duister komt Bod Pa naar mij toegelopen. De kromme gestalte staat recht voor mij. Zijn gezicht is perkament geworden. Ik voel de warmte van zijn adem opstijgen naar mijn hals.

En de dood is ook iets nieuws, hè? Doodgaan heb ik nog nooit meegemaakt. Gij, mankepoot?

Perregrin: Hij pakt mijn heupen stevig vast met zijn grote handen. Hij heft zijn dikke voet op en met alle macht stampet hij door mijn scheenbeen.

Bod Pa: waar staat de maan, pelgrim?

Perregrin: Hij tilt mij opnieuw recht.

Hij heft zijn voet opnieuw in de lucht, nog hoger, en met nog meer kracht breekt hij ook mijn ander scheenbeen. AAAAAUW!

Opnieuw hoor ik die stem die uit de diepste krochten van de woestijn lijkt te komen:

Bod Pa: Waar staat de maan, Pelgrim?

Perregrin: Schuin achter uw linker oor.

Bod Pa: Even voelen. Ach, wat een lekker maantje hebben we vannacht. Ik ben zo bang geweest van de maan, Pelgrim!

Zijt ge bang voor spoken?

Spoken bewijzen nooit iets, ze maken ons alleen maar bang. Opgeblazen geesten zijn het, die zich hebben volgezogen aan onze angsten.

Probeer het eens andersom?

Haal ze dichterbij.

Zo dichtbij dat ge er een gaatje in kunt prikken.

Een spook moet ge doorprikken zoals ge een blaas doorpikt.

Let goed op, Brekebeen.

Perregrin: Bod Pa recht zijn rug en plots lijkt hij verbazend lang. Langer dan een gewoon mens. Hij slaat zijn jas open om zijn handen vrij te hebben en...onder die jas zit de wolf, z'n kop omhoog gericht, z'n gele ogen bijna gesloten. Hoe is die hier gekomen? Bod Pa wijst met zijn langgestrekte arm naar de maan. Of hij wijst niet, hij reikt. Zijn arm wordt steeds langer en zijn hand wordt dunner en spits, tot hij met een wijsvinger, zo iel als een visgraat, een gaatje prikt in de maan.

Bod Pa: Aaaaaaaah. Was dat de maan? Was dat de maan? Heb ik dat gedaan? Heb ik dat gedaan? Ben ik zo goed? Ja, ik ben goed. Ik ben geniaal.

Perregrin: En de maan begint leeg te lopen als een rotte meloen, als een mislukte geitenkaas, als een zieke lever. De maan gulpt leeg tot er nog maar een dun straaltje over is, en er alleen nog druppels naar de aarde lekken.

Mijn oren suizen, ik moet geeuwen, zo lang geeuwen, en net voor ik flauw val zie ik hoe een nieuwe maan weer aan de hemel staat.

Ombouw van de dekens tot een grote berg, waar Perregrin/Bod Pa op gaat zitten. De personages zijn samen gevallen.

Bod Pa: Goeiemorgen, Pelgrim. Ge hebt lang geslapen.

Perregrin: Waar ben ik?

Bod Pa: Steenwoestijn. Ge hebt de prachtige zonsondergang gemist.

Perregrin: Hoe lang ben ik weggeweest?

Bod Pa: Een paar dagen. Ge zijt een paar keer flauwgevallen, een paar keer vielt ge in slaap, maar veel verschil is daar niet in. En af en toe liet ik u drinken als een paard.

Al die tijd reed ik naast u, te genieten van de wind en het prachtige uitzicht. Gij waart de hele tijd aan het huilen en uw gehuil is zo mooi, zo ritmisch. We waren muziek aan het maken. Ik kreeg tranen in de ogen.

Perregrin: Ik denk dat ik gek ben. Bod Pa, ik heb ze allemaal niet meer op een rijtje.

Ik begrijp het. Ik begrijp het, Bod Pa. Ik kan geen brekebeen blijven. Ik dacht stiekem

heel mijn leven genoeg te hebben aan dromen.

Bod Pa: zikt gij het?

Perregrin: Wie is gij?

Bod Pa: gij.

Perregrin: ge herkent mijn stap toch wel?

Bod Pa: Dat wel, maar ge hinkte niet.

Perregrin: Wat zegt ge?

Bod Pa: ge vergat te hinken.

Perregrin: Vergat ik te hinken?

Bod Pa: Dat moet haast wel. Loop!

Perregrin: Wat? Ik lopen. Zoals rennen? Zoals een spurtje trekken?

Bod Pa: Loop! Loop! ge hebt toch geen stront in uw oren?

Perregrin: Hebt ge dat gezien. Ik heb uw stok ontweken. Ik heb uw slag ontweken. Ik

heb de slag van Bod Pa, de grote strijder ontweken. Hahahaha. Ik hink niet meer. Ik

kan rennen. Ik zal wel altijd botten blijven breken maar ik kan zo hoog springen als ik

wil.

12. De terugtocht

Perregriin: Ik loop terug, door de woestijn, ik leun in de wind. Hij tilt mij op, de heuvels over, naar de velden, naar de tenten. Ik kom bij de rivier en kijk naar de hoge populier, waar het nest met de kauw in ligt. Ik klim naar boven en kijk in het nest. Het vogeljong heeft zijn donsveren nog, maar is half kaalgeplukt. De buik is dik en paarsig, de vleugels zitten plat tegen het lijf gevouwen. De pootjes, waar nog duidelijk een knak in zit, zijn lang en dun. Er zit geen leven in het diertje, maar wel beweging. Ontelbare mieren sjoeren aan alle kanten aan het lijkje, bedekken het bijna compleet. Ik daal terug af: Ik heb gereisd met een charlatan!

DOEK.